ДРУЖИНІНА Валерія Юріївна,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

МОВНА АСИМЕТРІЯ ЯК ПРИЧИНА ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ПОМИЛОК В ТЕКСТАХ АГРАРНОГО СПРЯМУВАННЯ: АНАЛІЗ ТА СПОСОБИ УСУНЕННЯ НЕВІДПОВІДНОСТЕЙ

Протягом історії письмовий і усний переклад, а також тлумачення відігравали важливу роль у міжкультурній комунікації, зокрема у забезпеченні доступу до значущих текстів у галузях освіти, науки, а також релігії. Проте системне вивчення перекладу як окремої академічної дисципліни почалося лише близько шістдесяти років тому. У

сучасному англомовному академічному середовищі ця сфера отримала назву “перекладознавство”

Сьогодні розвиток світу у XXI столітті відбувається в умовах глобалізації, інтеграції та посилення міждержавної співпраці. Жодна країна не може існувати в ізоляції: економічні, наукові та технологічні процеси взаємопов’язані. Особливо це стосується аграрного сектору, де міжнародний обмін знаннями та інноваціями є необхідним. Оскільки кожна країна використовує власну мову, зростає потреба в перекладі, зокрема професійному, що дозволяє долати мовні бар’єри. Переклад виконує роль мосту між мовними системами, забезпечуючи точну передачу інформації.

Сфера перекладу, особливо у фахових текстах аграрного спрямування, набуває дедалі більшої актуальності. Це пов’язано з активним розвитком аграрних технологій, наукових розробок та міждисциплінарних досліджень. Проте сам процес перекладу є складним і виходить за межі простої заміни слів з однієї мови на іншу. Йдеться про збереження змісту, точної термінології та культурних особливостей. У цьому контексті поняття “мовної асиметрії” відіграє важливу роль – тобто різниця у лінгвістичній структурі, лексичному складі, граматиці та концептуальному мисленні мов-учасниць перекладу.

Переклад визначається як процес передачі змісту з мови-джерела до мови-реципієнта шляхом трансформації лінгвістичних структур. Однак складність полягає не лише у граматичних або лексичних відмінностях, а у глибинних мовних асиметріях, що можуть спотворювати зміст. Це особливо відчутно у текстах аграрної тематики, де специфічні терміни мають вузьке значення і часто не мають прямих еквівалентів в іншій мові.

Процес перекладу вимагає дотримання певних етапів. Передусім перекладач має проаналізувати лексику, граматичну структуру, ситуаційний контекст та культурні особливості тексту мови-джерела. Далі – визначити точне значення тексту, й лише потім здійснити адекватну передачу цього значення відповідними засобами мови-цілі з урахуванням її культурної специфіки.

Попри фахову підготовку перекладачів, мовна асиметрія продовжує бути джерелом численних помилок. До типових проблем належать: багатозначність лексичних одиниць, відсутність прямого відповідника, лексико-семантична невідповідність та контекстуальні зміни значення. У результаті досліджень з перекладознавства виявлено поширені типи помилок і їх основні причини. Це дослідження фокусується саме на вивченні типів перекладацьких помилок, зумовлених мовною асиметрією, а також на аналізі причин їх виникнення в аграрних текстах. Оскільки переклад у цій галузі забезпечує доступ до технологій, інновацій та знань, розуміння природи помилок є необхідним. Крім того, визначення шляхів подолання мовної асиметрії сприятиме підвищенню якості фахового перекладу, що, своєю чергою, забезпечить ефективніший міжкультурний діалог у сфері аграрної науки та виробництва.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра іноземної філології і перекладу

СВІТ МОВ І МОВИ СВІТУ

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції

17 квітня 2025 року

м. Київ

The Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Foreign Philology and Translation

WORLD OF LANGUAGES AND LANGUAGES OF THE WORLD

PROCEEDINGS
of the
VII International scientific-practical student conference

April 17, 2025

Kyiv

УДК 811(08)

Світ мов і мови світу: зб. матеріалів VII Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 17 квітня 2025 р. Київ, 2025. 263 с.

Збірник укладено за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Світ мов і мови світу», що її провела кафедра іноземної філології і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.
Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the VII International scientific-practical student conference «World of languages and languages of the world» held by the Department of Romance and Germanic Languages and Translation of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.
For scientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:
Савицька І. М., канд. філос. наук, доц. (голова); Амеліна С. М., д-р пед. наук, проф; Харченко С. В., д-р філол. наук, проф.; Тепла О. М., канд. пед. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 10 від 16. 04. 2025

Тези подано в авторській редакції.
Автори тез відповідають за автентичність, достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, покликання на них.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025

.